

C. SITUAČNÍ ZPRÁVA STÁTNÍ POKLADNY

Státní pokladna (SP) zahrnuje veřejné peněžní prostředky, které jsou odděleně sledovány na příjmových a výdajových účtech státního rozpočtu, na účtech státních finančních aktiv, na souhrnných zůstatcích na účtech finančních a celních úřadů, na kterých jsou spravovány daňové příjmy, které jsou následně určeny územním rozpočtům, Státnímu fondu dopravní infrastruktury a Státnímu fondu životního prostředí, dále na účtu řízení likvidity státní pokladny, na účtech mimorozpočtových prostředků organizačních složek státu, na účtech státních právnických osob, státních fondů a dalších subjektů, pokud tak stanoví zákon.

Ke správě peněžních prostředků státní pokladny slouží, v souladu se zákonem č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech, tzv. **souhrnný účet běžného hospodaření státní pokladny**, na kterém jsou kromě všech příjmů a výdajů státního rozpočtu vedeny též výnosy z prodeje státních dluhopisů, jiné peněžní prostředky státu a příjmy územních samosprávných celků a Evropské unie, spravované finančními nebo celními úřady. Zůstatek prostředků na souhrnném účtu je využíván při řízení likvidity státní pokladny prostřednictvím obchodování s pokladničními poukázkami ČNB nebo státními pokladničními poukázkami s cílem minimalizace výdajů spojených s obsluhou státního dluhu.

Souhrnná pozice státní pokladny:

Ukazatel	v mil. Kč			
	30.9.2006 (1)	30.9.2007 (2)	Rozdíl (2-1)	Index v % (2:1)
1. Státní rozpočet - saldo příjmů a výdajů	1 489	36 316	34 827	2 439,0
2. Sdílené daně určené územním rozpočtům - saldo	9 541	12 874	3 333	134,9
3. Sdílené daně EU a SR - saldo	802	1 059	257	132,0
4. Sdílené daně určené SFDI, SFŽP - saldo	789	918	129	116,3
5. Prostředky na účtech SFA	50 522	47 478	-3 044	94,0
- toho: prostředky na umořovacím účtu	37 266	29 545	-7 721	79,3
6. Rezervní fondy OSS - zůstatek převodů do/z RF	24 417	21 816	-2 601	89,3
A. Souhrnný účet státní pokladny (ř. 1 až 6)	87 560	120 461	32 901	137,6
B. Financování státní pokladny (řízení likvidity)	-87 541	-120 446	-32 905	137,6
C. Celková pozice souhrnného účtu SP (A+B)	19	15	-4	78,9

V 1. až 3. čtvrtletí 2007, obdobně jako v roce 2006, byly na vkladových účtech státních finančních aktiv vykazovány nejenom prostředky účelově určené ke krytí výdajů státního rozpočtu v průběhu roku (např. na restituce, povodně, dálnice apod.), ale také prostředky získané dřívějšími emisemi státních dluhopisů (evidované na tzv. umořovacím

účtu). Zapojení prostředků umořovacího účtu v rámci souhrnného účtu SP je letos méně výrazné – proti stavu k 30. září 2006 je v roce 2007 nižší téměř o 8 mld. Kč.

Ke konci září 2007 byl na souhrnném účtu SP vykázán zůstatek ve výši 120,5 mld. Kč (podrobněji viz tabulku č. 6 v příloze). Tento byl součtem:

- **přebytku státního rozpočtu ve výši 36,3 mld. Kč**, představujícího rozdíl mezi příjmy v objemu 748,5 mld. Kč a výdaji ve výši 712,2 mld. Kč,

- **zůstatku sdílených daní určených do územních rozpočtů ve výši 12,9 mld. Kč**, představujícího rozdíl mezi příjmy (nárokem) z celostátního výnosu daní ve výši 126,0 mld. Kč a skutečným převodem těchto daňových příjmů územním rozpočtům ve výši 113,1 mld. Kč (jde o prostředky na příjmových účtech finančních úřadů určené pro územní orgány – obce a kraje – za daň z přidané hodnoty, daně z příjmů fyzických osob, daně z příjmů právnických osob a některé další daňové příjmy, korigované provedenými převody do územních rozpočtů prostřednictvím převodových účtů),

- **zůstatku sdílených daní (cla) Evropské unie (ES) a státního rozpočtu ve výši 1,0 mld. Kč**, představujícího rozdíl mezi celkovým vybraným clem ve výši 5,5 mld. Kč a jeho převody do rozpočtu EU (3,5 mld. Kč) a do státního rozpočtu (1,0 mld. Kč),

- **zůstatku sdílených daní určených státním fondům (SFDI a SFŽP) ve výši 0,9 mld. Kč**, představujícího rozdíl mezi jejich nárokem (10,8 mld. Kč) a převodem (9,9 mld. Kč),

- **prostředků na účtech státních finančních aktiv ve výši 47,5 mld. Kč**, představujících zůstatky účelových prostředků vedených na vkladových účtech u ČNB (např. na umořovacím účtu 29,5 mld. Kč, na účtu pro úhrady restitucí aj. Ministerstva zemědělství 1,6 mld. Kč, na účtu prostředků určených pro důchodovou reformu 1,5 mld. Kč, na účtu prostředků na odstraňování důsledků povodní 1,5 mld. Kč, na účtu prostředků z malé privatizace na výdaje spojené se zánikem věcných břemen 1,1 mld. Kč, na účtu prostředků úrazového pojištění 0,7 mld. Kč, na účtu státních finančních rezerv 0,3 mld. Kč, na účtu prostředků z úvěrů EIB na protipovodňová opatření v částce 0,1 mld. Kč a dalších),

- **zůstatku na účtech rezervních fondů organizačních složek státu ve výši 21,8 mld. Kč**, představujícího saldo prostředků převedených z úspor výdajů do rezervních fondů a jejich čerpání převodem do příjmů kapitol.

Zůstatek na souhrnném účtu státní pokladny umožnil dočasné reinvestování prostředků formou nákupu pokladničních poukázek ČNB, a tím získání úrokových výnosů, resp. **úsporu úrokových nákladů** v případě odkupu vlastních státních pokladničních poukázek Ministerstvem financí.

Řízení likvidity státní pokladny v lednu až září 2007, tj. vyrovnávání nesouladu mezi příjmy a výdaji státního rozpočtu v průběhu roku, se proti 1. až 3. čtvrtletí 2006 mírně zhoršilo, když průměrný denní stav nevyužitých prostředků na souhrnném účtu státní pokladny dosahoval 81 mil. Kč proti 58 mil. Kč v roce 2006. Průměrný denní stav souhrnného účtu SP byl v meziročním srovnání vyšší (100,2 mld. Kč proti 62,4 mld. Kč v roce 2006) a tím byl vyšší i průměrný denní objem reinvestovaných prostředků (100,1 mld. Kč proti 62,3 mld. Kč). Souviselo to především se zvýšením průměrných denních stavů vkladových účtů SFA a prostředků rezervních fondů organizačních složek státu, jakož i se zlepšením průměrného denního salda státního rozpočtu. V menší míře zde působilo i zvýšení průměrných denních zůstatků účtů pro převod daní územním samosprávným celkům, státním fondům a Evropské unii. Meziroční zvýšení průměrného denního zůstatku na účtech státních finančních aktiv bylo vykázáno ve výši 16,9 mld. Kč, a bylo ovlivněno nárůstem zůstatků na účtech účelových prostředků ve svém souhrnu o 4,7 mld. Kč, když zůstatek prostředků na umořovacím účtu získaných emisemi státních dluhopisů poklesl o 7,7 mld. Kč (poslední dva údaje jsou koncové stavy, nikoli průměrné denní). Průměrné denní saldo státního rozpočtu za 1. až 3. čtvrtletí 2007 bylo schodkové ve výši -1,1 mld. Kč, zatímco v 1. až 3. čtvrtletí 2006 byla tato hodnota -7,7 mld. Kč.:

v mil. Kč

Průměrné denní stavy*)	Saldo běž. hospodaření SR	Zůstatky účtů pro převod daní USC, SF a EU	Vkladové účty SFA	Rezervní fondy OSS	Souhrnný účet SP	Financování SP		Celková pozice SP
						ze SFA	dluhopisové	
						1	2	
leden - září 2007	-1 094	7 212	45 690	48 418	100 226		-100 145	81
2006	-7 737	6 332	28 791	34 967	62 353	1 439	-63 734	58
rozdíl	6 643	880	16 899	13 451	37 873	-1 439	-36 411	23

*) počítáno na pracovní dny

Průměrný denní zůstatek finančních prostředků na souhrnném účtu státní pokladny v lednu až září 2007 **představoval 100,2 mld. Kč** a proti 1. až 3. čtvrtletí 2006 se zvýšil o 37,9 mld. Kč. Tvořily jej průměrný denní schodek státního rozpočtu (-1,1 mld. Kč), průměrný denní zůstatek na účtech sdílených daní územních samosprávných celků, státních fondů a EU (7,2 mld. Kč), průměrný denní zůstatek na vkladových účtech státních finančních aktiv (45,7 mld. Kč) a průměrný denní zůstatek na účtech rezervních fondů organizačních složek státu (48,4 mld. Kč).

Z volných prostředků souhrnného účtu bylo **umístěno do krátkodobých operací** (reverzní repo operace nebo buy & sell operace) s pokladničními poukázkami ČNB nebo státními pokladničními poukázkami **v průměru denně 100,1 mld. Kč** (ve stejném období roku 2006 to bylo 63,7 mld. Kč). Průměrný denní **stav volných** (nevyužitých) **prostředků** na souhrnném účtu tak činil **81 mil. Kč** a proti stejnému období roku 2006 byl vyšší o 23 mil. Kč.